

OPONENTSKÝ POSUDOK

na publikačnú činnosť a hodnotenie vedecko-pedagogickej činnosti v rámci inauguračného konania za profesora

doc. PaedDr. Miroslava Krystoňa, CSc. v študijnom odbore 1.1.4 Pedagogika

V zmysle vyhlášky Ministerstva školstva SR č. 6/2005 Z.z. z 8. 12. 2004 § 4 ods. 6. o postupe získavania vedecko-pedagogických titulov docent a profesor, v znení vyhlášky 457/2012 Z.z. predkladám stanovisko a hodnotenie vedecko-pedagogickej a odbornej činnosti doc. PaedDr. Miroslava Krystoňa, CSc.

Doc. PaedDr. Miroslav Krystoň, CSc. predložil k začatiu svojho vymenúvacieho konania za profesora v odbore 1.1.4. Pedagogika vedecko-pedagogickú charakteristiku spolu s výberom najdôležitejších publikovaných prác zo svojej pedagogickej a vedecko-výskumnej činnosti za obdobie (2008 – 2013). Súčasťou predložených materiálov je aj sumárny zoznam publikačnej činnosti a ohlasov menovaného.

Pri analýze údajov v uvedenej charakteristike, profesijnom životopise a celkovom hodnotení činnosti doc. PaedDr. Miroslava Krystoňa, CSc. chcem v úvode posudku konštatovať, že menovaný spĺňa stanovené scientometrické ukazovatele požadované Univerzitou Mateja Bela v Banskej Bystrici.

Pri charakteristike jeho odborného rastu a kvalifikácie uvádzam, že menovaný je absolventom Pedagogickej fakulty UMB v Banskej Bystrici, na ktorej v roku 1987 ukončil štúdium v odboroch slovenský jazyk – pedagogika. Vedecko-pedagogický titul CSc./PhD. dosiahol v roku 1995 v odbore 75-01-9 Pedagogika na Filozofickej fakulte UK v Bratislave. Téma jeho obhájenej dizertačnej práce bola *Pedagogicko-profesijná orientácia študentov stredných škôl na učiteľské povolanie*. Habilitačné konanie menovaného sa konalo v roku 2005 na Pedagogickej fakulte UMB v Banskej Bystrici v odbore 75-01-9 Pedagogika. Téma habilitačnej práce bola *Pedagogicko-psychologické aspekty voľného času vo vysokoškolskej*

príprave učiteľov (140 strán + prílohy). Vzhľadom na skutočnosť, že som bol aj oponentom tejto práce, hodnotím kladne vedeckú kontinuitu menovaného, ktorá bola zameraná na problematiku prípravy študentov učiteľstva aj z aspektu jeho dominantnej orientácie na voľný čas a jeho využívanie. V nasledujúcom období sa menovaný viac venoval problematike edukácie dospelých, ale taktiež aj z pohľadu ich voľného času.

Doc. PaedDr. M. Krystoň, CSc., pôsobí na Pedagogickej fakulte UMB v Banskej Bystrici od roku 1987, kde prešiel rôznymi pozíciami od vedeckej ašpirantúry na Katedre pedagogiky v rokoch 1987 – 1992, cez asistenta a odborného asistenta (1992 – 2005), až po docenta na Katedre pedagogiky (2006 – 2008) a neskôr na Katedre andragogiky (2008 – doteraz). V pedagogickom procese v súčasnosti zabezpečuje prednášky a semináre v predmetoch: Kultúrna andragogika, Komparatívna pedagogika, Základy andragogiky, Miestna a regionálna kultúra, Teória a prax edukácie dospelých. Je členom komisií na dizertačných skúškach a obhajobách dizertačných prác v odboroch Andragogika 1.1.9. a Pedagogika 1.1.4. Zároveň je na týchto odboroch aj členom odborových komisií doktorandského štúdia. Okrem toho vykonáva ďalšie aktivity v oblasti doktorandského štúdia na iných odboroch: Didaktika výtvarného umenia (PdF UMB Banská Bystrica) a člen odborovej rady doktorandského študijného programu Pedagogika – odbor Andragogika (FF UK Praha). Ako docent garantoval nasledujúce študijné programy: spoločný základ štúdia učiteľstva (Bc.) na UMB (2006 - 2007), Andragogika Bc. (2008 – 2012), Andragogika 2. a 3. stupeň – spolugarant. V súčasnosti (od r. 2012) je garantom študijného programu 1.1.3. Učiteľstvo etickej výchovy a spolugarantom 3. stupňa (PhD) v študijnom programe 1.1.9. Andragogika. Potvrdením jeho pedagogickej činnosti je aj vedenie viacerých záverečných, bakalárskych a diplomových prác (144/236) a 5 ukončených doktorandských prác. V súčasnosti vedie 5 doktorandov, z toho sú 3 po dizertačnej skúške.

Z profesijnej charakteristiky k návrhu doc. PaedDr. Miroslava Krystoňa, CSc., na vymenovanie za profesora vyplýva, že doteraz publikoval 4 knižné publikácie, z toho 2 samostatné monografie (*Andragogické aspekty využívania voľného času, 2011, Edukácia detí a mládeže vo voľnom čase, 2003*), 1 učebnica (*Úvod do andragogiky a psychológie dospelých, 2003, v spoluautorstve – autorský podiel 3,4 AH*), 1 učebný text (*Vybrané kapitoly z andragogiky, 2012*). Okrem uvedených publikácií je menovaný spoluautorom domácej monografie (v rozsahu 29 vlastných strán), ďalej 42 vedeckých štúdií a vedeckých článkov,

z toho 12 vydaných v zahraničí, 28 domácich odborných článkov, na ktoré eviduje 140 citácií a ohlasov, z toho 41 v zahraničí.

V oblasti realizovaných výskumných projektov sa podieľa na riešení 1 medzinárodného grantového projektu *Analýza a porovnanie foriem a metód edukácie starších ľudí v krajinách Visegradu*. (2011 – 2013), v ktorom je zodpovedný riešiteľ za Slovensko. V rámci projektov VEGA MŠ SR bol koordinátorom 2 projektov, zástupcom riešiteľa 2 projektov a riešiteľom 1 projektu. Všetky tieto projekty boli zamerané na problematiku vzdelávania dospelých. Okrem toho sa podieľal na riešení 3 iných výskumných projektov.

Z komparácie tematického zamerania výskumných projektov a knižných publikácií vyplýva, že sa uchádzač vo výskumnej oblasti viac orientoval na problematiku vzdelávania dospelých. S tým súvisí aj kvalita posudzovania jeho knižných prác. Problematika jeho práce *Edukácia detí a mládeže vo voľnom čase* (2003) nebola priamym predmetom jeho výskumných projektov. Podľa môjho názoru sa tento stav odrazil aj v kvalite predložených knižných publikácií. Na druhej strane kladne hodnotím počet ohlasov a citácií na túto prácu (41). Je to však do istej miery podmienené časovým rozdielom vydania tejto publikácie a publikácie *Andragogické aspekty využívania voľného času* (2011), ktorá má len 1 ohlas.

Pri hodnotení vedeckých prác v časopisoch a recenzovaných zborníkoch je potrebné tiež konštatovať, že predmetom hlavného záujmu menovaného je problematika vzdelávania dospelých, a to v dvoch základných rovinách: formálnej – inštitucionálnej a neformálnej – záujmovej. Problematiku uvedeného vzdelávania dospelých hodnotím kladne, nakoľko je oblasťou nielen jeho teoretických štúdií, ale tiež aj výskumných projektov a témou doktorandských prác, ktoré vedie a viedol ako školiteľ. Pre tieto práce je charakteristická pomerne široká analýza poznania foriem a metód záujmovej práce s dospelými. Súčasne práce tohto zamerania sa vyznačujú obsahovou konzistentnosťou spojenou s úsilím o hlbší prienik do prostredia voľného času dospelých a jeho edukačného vplyvu.

V súvislosti s obsahom predložených knižných prác uchádzača sa vyjadrím k niektorým problémovým okruhom, súvisiacim s edukáciou detí a mládeže vo voľnom čase:

- v práci *Edukácia detí a mládeže vo voľnom čase* (2003) v kapitole 6 *Kompetencie pedagógov voľného času* sú z kompetencií uvedené len základy zdravotnej a právnej prípravy. Vo vzťahu k názvu tejto kapitoly chýbajú ďalšie, podľa môjho názoru, podstatnejšie kompetencie tohto pedagogického pracovníka. Z uvedených kompetencií

sa mi zdá byť diskutabilné, aby pedagóg voľného času ovládal prvú pomoc pri zabezpečovaní úrazov detí a mládeže, ktoré sú uvedené na stranách 64 – 74. Ide o závažné úrazy, ktoré pri nesprávnej manipulácii môžu skôr poškodiť ako pomôcť poškodenej osobe. Uvedené úrazy, onemocnenia, otravy a i., môže zabezpečovať len kvalifikovaná osoba, ktorá za správnu diagnózu a navrhovaný spôsob prvej pomoci nesie priamu zodpovednosť. Nemyslím si, že touto osobou z hľadiska obsahovej prípravy týchto pracovníkov môže byť v súčasnosti vychovávateľ, resp. pedagóg voľného času. Čo sa týka uvedenia právnych kompetencií nenašiel som v texte priamu súvislosť s prácou pedagóga vo voľnom čase. Preto navrhujem ich vysvetlenie vo vzťahu k edukácii vo voľnom čase,

- uchádzač v uvedenej monografickej práci uvádza na str. 27 – 31 výsledky výskumov realizovaných v rokoch 2000 – 2002 prostredníctvom študentov PdF UMB v Banskej Bystrici. Ide o deskriptívny typ výskumu skúmajúceho rozsah voľného času. Chýba mi uvedenie prameňa, z ktorého je výskum prevzatý a problematiku je aj uvedenie, že sa jedná o výskum, nakoľko nie sú definované jeho metodologické východiská,
- ďalšiu otázku mám k problematike záujmov a jeho znakov, ktoré sú uvedené na strane 59. Ide o základné znaky záujmu, z ktorých sú spomenuté: šírka záujmu a hĺbka záujmu. Zaujímam sa názor uchádzača, či ide o všetky znaky záujmu, resp. je to len ich výber, ktorý je potrebné doplniť.

Pozitívne je potrebné hodnotiť edičnú a redakčnú činnosť doc. PaedDr. Miroslava Krystoňa, CSc., v redakčných radách zborníkov, monografických prác, člen redakčnej rady medzinárodných časopisov *The New Educational Review*, od roku 2010 doteraz a *Andragogická revue* od roku 2009 doteraz, ako aj predsedu redakčnej rady časopisu *Vzdelávanie dospelých* od roku 2011 doteraz. Bol tiež vedeckým redaktorom 4 vedeckých publikácií.

Významná je aj manažérska aktivita uchádzača v rôznych funkciách: člen komisie KEGA pri MŠ SR, člen Vedeckej rady Pedagogickej fakulty UMB v Banskej Bystrici, predseda Akademického senátu UMB (2006 – 2010) a predseda Akademického senátu Pedagogickej fakulty UMB (2001 – 2004, 2006 – 2010), člen Správnej rady UMB v Banskej Bystrici (2006 – doteraz), ako aj iných členstiev ktoré sú uvedené v jeho vedecko-pedagogickej charakteristike.

Záver:

Vzhľadom na zameranie vedecko-výskumnej a publikačnej činnosti menovaného by som sa viac prikláňal k názoru, aby jeho výsledky práce boli zhodnotené v komisii pre odbor 1.1.9. Andragogika. V tejto oblasti menovaný preukazuje dosiahnuté lepšie výsledky pre inauguračné konanie. I napriek tomuto môjmu konštatovaniu si myslím, že uchádzač spĺňa kvalifikačné predpoklady na udelenie tejto najvyššej vedecko-pedagogickej hodnosti. Preto *navrhujem vymenovať doc. PaedDr. Miroslava Krystoňa, CSc. za profesora v odbore 1.1.4 Pedagogika.*

V Prešove 05.4.2013

.....
prof. PhDr. Igor Kominarec, CSc.
oponent

